

1. ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ ΟΥΤΕ ΝΕΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΥΤΕ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/04/2024

Σελίδα: 1

ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ ΟΥΤΕ ΝΕΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΥΤΕ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΑ ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗ Σ. 17-20

ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ,
ΑΠΟΣΤΟΛΗ: ΙΩΑΝΝΑ
ΚΛΕΦΟΤΟΓΙΑΝΝΗ

Αποτελεί καμπανάκι για την κυβέρνηση και προσωπικά για τον ίδιο τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν η συντριπτική ήττα στις αυτοδιοικητικές εκλογές της 31ης Μαρτίου, οπότε αναπάντητα ανατραπικαν πάγιοι πολιτικοί συσχετισμοί, και το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) έχασε, για πρώτη φορά τα τελευταία 20 χρόνια, την πλειοψηφία (με 35,5%), έναντι του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHP) (37,7%), του μεγάλου θριαμβευτή, που πλέον στενάζει τις προεδρικές εκλογές του 2028 με αναπερωμένο ηθικό; Είναι δείκτης επερχόμενων τεκτονικών πολιτικών αλλαγών το ότι η χώρα βράφηκε κόκκινη (το χρώμα του CHP), μόλις 10 μήνες μετά τις προεδρικές εκλογές, οπότε ανανεώθηκε η λαϊκή εντολή στο πρόσωπο του τούρκου προέδρου;

Είναι συγχρόνως η νέα νίκη του Εκρέμ Ιμράμογλου στην Κωνσταντινούπολη, με διαφορά 11,5% από τον αντίπαλό του, Μουράτ Κουρούμ, και ποσοστό άνω του 51% (σημειώνοντας αύξηση πλέον των 2 μονάδων, σε σχέση με την πρώτη αντίστοιχη ανμέτρηση του Μαρτίου του 2019), το αμετάκλητο «δι-αβατήριό» του για την προεδρία;

«Δεν σημαίνει πλήρη ανατροπή των όσων εδραίωσε η διοίκηση Ερντογάν το εκλογικό αποτέλεσμα. Το ερμηνεύω ως προσωπική ήττα του τούρκου προέδρου αποκλειστικά» υποστηρίζει, μιλώντας στα «ΝΕΑ Σαββατοκύριακο», ο τούρκος εκλογολόγος και ιδρυτής της δημοσκοπικής εταιρείας ΜΕΤΡΟΠΟΛ, Οζέρ Σεντζάρ, διευκρινίζοντας ότι παρόλο που ο αριθμός των δήμων που κέρδισε το CHP «αυξήθηκε απροσδόκτα, οι ψηφοί του κόμματος δεν αυξήθηκαν αριθμητικά σε ολόκληρη την Τουρκία». Το αποτέλεσμα ωστόσο, μια «ιστορική ευκαιρία» για το CHP, σύμφωνα με τον Σεντζάρ (που αποδίδει ρόλο και στην αποχή, καθώς η συμμετοχή έπεσε στο 78,7% έναντι του 84,6%, το 2019, και του 87,05%, το 2023), αποτελεί «μια πολύ σκληρή προειδοποίηση για τον Ερντογάν».

Θα αναγκαστεί να αλλάξει τακτική ο τούρκος πρόεδρος; «Για να επιλυθεί η οικονομική κρίση, η διοίκηση της χώρας πρέπει να μετατραπεί επαρκώς σε ένα δημοκρατικό κράτος δικαίου. Δεν περιμένω όμως από τον Ερντογάν να επιλέξει αυτόν τον δρόμο» προβλέπει ο καθηγητής Σεντζάρ. «Κανείς δεν πρέπει να περιμένει εκπλήξεις από τον τούρκο πρόεδρο. Θα κάνει αυτό που ξέρει καλύτερα. Παρά την ήττα, θα συνεχίσει το είδος της διαχειρίσεως που γνωρίζεις καλύτερα. Επίσης, μην περιμένετε πρόωρες εκλογές» προσθέτει, εκτιμώντας ότι ο Ιμράμογλου την Κυριακή «κλείδωσε» ότι είναι ο ισχυρότερος υποψήφιος για τις προεδρικές εκλογές του 2028.

«Οι εκλογές του Μαρτίου του 2024 θα μπορούσαν να θεωρηθούν μια από τις πιο ενδιαφέρουσες εκλογικές ανιμετρήσεις στη σύγχρονη τουρκική ιστορία. Το CHP όχι μόνο κέρδισε τις πέντε μεγαλύτερες πόλεις (Κωνσταντινούπολη, Αγκυρα, Σμύρνη, Αδανα, Προύσα), αλλά και 35 από τα 81 επαρχιακά κέντρα της Τουρκίας. Αυτή τη φορά οι σοσιαλδημοκράτες δεν κέρδισαν μόνο τα αστικά κέντρα της δυτικής Τουρκίας, αλλά και μερι-

Κάτοικος της Κωνσταντινούπολης περνά δίπλα από προεκλογική αφίσα που απεικονίζει τον δήμαρχο Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμράμογλου να βγάζει φωτογραφίες με οπαδούς του στο Κάντικιό της Πόλης

Ο Ερντογάν δεν θα επιλέξει το κράτος δικαίου

Κανείς δεν πρέπει να περιμένει εκπλήξεις από τον τούρκο πρόεδρο, προβλέπουν αναλυτές. Θα κάνει αυτό που ξέρει καλύτερα...

κές από τις σημαντικές πόλεις της Μαύρης Θάλασσας, κι ακόμη – το εντυπωσιακότερο – το Κιλίς, εθνικιστική συνοριακή πόλη στα τουρκοσυριακά σύνορα, και το Αντίγιγιαν, μία από τις πιο συντηρητικές πόλεις της ανατολικής Ανατολίας» επισημαίνει στα «ΝΕΑ» ο Αλί Τριάλι, επικεφαλής του τουρκικού think tank İdeopolitik Institute, που θεωρεί «καταλυτικό» παράγοντα των ανατροπών «τη συνεισφορά των επανεκλεγέντων πετυχημένων δημάρχων του CHP, Εκρέμ Ιμράμογλου και Μανσούρ Γιαφάρ (στην Αγκυρα), καθώς και του νέου προέδρου του CHP, Οζγκούρ Οζέλ, ο οποίος καθόρισε την εθνική στρατηγική του κόμματος, η οποία αποκρυσταλλώθηκε ιδιαίτερος στην ευχαριστήρια ομιλία του, δηλώνοντας ότι το CHP δεν είναι το κόμμα μόνο των σοσιαλδημοκρατών, αλλά είναι το κόμμα των εθνικιστών δημοκρατών, συντηρητικών δημοκρατών».

Ωστόσο, δεν διαβλέπει ότι θα είναι ιδιαίτερος εύκολα τα πράγματα για το κόμμα. «Ως το 2028, θα κληθεί να ξεπεράσει πολλές προκλήσεις, καθώς η στρατηγική τοξική πόλωση από το ΑΚΡ έχει διαβρώσει κάθε πτυχή της πολιτικής» αναφέρει ο αναλυτής.

FOCUS Η ΑΛΛΟΨΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Ο απόηχος μιας ιστορικής εκλογικής ανατροπής

Το βράδυ της 31ης Μαρτίου μεγάλο μέρος των ψηφοφόρων της αντιπολιτεύσεως δυσκολεύεται να πιστέψει τα αποτελέσματα τα οποία υπερέβαιναν τις προσδοκίες και των πλέον αισιόδοξων. Η διάψευση των δημοσκοπήσεων κατά τις διπλές εκλογές του Μαΐου 2023 είχε συμβάλει να μη ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν τα ευοίωνα μηνύματα από τις τελευταίες δημοσκοπήσεις και να εμποδισθεί κλίμα αισιοδοξίας. Τα οριστικά αποτελέσματα, ωστόσο, έδωσαν στη νίκη της αντιπολιτεύσεως ιστορικές διαστάσεις. Δεν ήταν απλώς η εκ νέου απόλεια των μητροπολιτικών δήμων της Κωνσταντινούπολης και της Αγκύρας με ανέλιπτα μεγάλη διαφορά υπέρ των νυν δημάρχων Εκρέμ Ιμάμογλου και Μανσούρ Γιαβός. Ήταν η πρώτη φορά από τις βουλευτικές εκλογές του 1977, εδώ και περίπου μισόν αιώνα, που το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (Cumhuriyet Halk Partisi - CHP) συγκέντρωσε με 37,77% τη σχετική πλειοψηφία σε οποιαδήποτε εκλογική αναμέτρηση. Ήταν επίσης η πρώτη φορά από την ίδρυσή του το 2001, που το κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως (Adalet ve Kalkınma Partisi - AKP) με 35,49% δεν ανεδείχθη σε έναν από τους μεγάλους ανεξέλεγκτους κληρονόμους των εκλογών. Κάποιοι άλλοι προτίμησαν να υποστηρίξουν τους υποψηφίους του CHP συμβάλλοντας στην εντυπωσιακή του εκλογική επίδοση. Η τελευταία ενισχύθηκε και από την άρνηση των ψηφοφόρων των κομμάτων της ελάσσονος αντιπολιτεύσεως να υποστηρίξουν τους δικούς τους υποψηφίους. Η πλειονότητα των ψηφοφόρων του δεξιού «Καλού Κόμματος» (İYİP) και του φιλοκοινοτικού Κόμματος Ισότητας και Δημοκρατίας των Λαών (DEM) προτίμησαν να εκπαιδεύσουν την έντονη δυσάρεσκη τους για την κυβερνητική πολιτική στριζόνια τους υποψηφίους του CHP.

Ποια είναι τα περιθώρια αντιρρολήσεως του προέδρου της Τουρκίας στην προποφανή εκλογική αποτυχία; Πρώτον, θα μπορούσε να αναζητήσει απο-

διοπομπάιο τράγο στο πρόσωπο του υπουργού οικονομίας Μεχμέτ Σιμοέκ. Ο διορισμός Σιμοέκ μετά τη νίκη στις περυσινές προεδρικές εκλογές συνδεόταν με την προσπάθεια αποκαταστάσεως του κλίματος εμπιστοσύνης στις διεθνείς αγορές και επιστροφής στη δημοσιονομική ορθοδοξία. Το ρίσκο της απομακρύνσεως του επομένου θα ήταν πολύ μεγάλο. Δεύτερον, είναι πιθανόν να αξυνθούν οι αυταρκτηκές τάσεις της κυβερνήσεως. Αξίζει να θυμηθεί κανείς τις δικαστικές περιπέτειες του Εκρέμ Ιμάμογλου μέχρι να οριστικοποιηθεί ότι δεν θα ήταν υποψήφιος κατά τις περυσινές προεδρικές εκλογές.

Ηπιθανή απόρριψη της εφέσεως με την οποία ο Εκρέμ Ιμάμογλου προσέφυγε εναντίον της δικαστικής αποφάσεως η οποία μεταξύ άλλων στερούσε και τα πολιτικά του δικαιώματα θα μπορούσε να σηματοδοτήσει μείζονα πολιτική κρίση, δεδομένης και της ανανεώσεως της λαϊκής εμπιστοσύνης στο πρόσωπό του. Τρίτον, θα μπορούσε να αναζητηθεί η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος. Ο ίδιος ο πρόεδρος Ερντογάν είχε εισηγηθεί το 2017 την αναθεώρηση του Συντάγματος με σκοπό την εισαγωγή προεδρικού συστήματος. Η συγκέντρωση όλων των εξουσιών στο πρόσωπο του προέδρου δικαιολογείτο με το επιχείρημα ότι θα βελτιωθεί η ταχύτητα και η ποιότητα των κυβερνητικών αποφάσεων. Η προοπτική, ωστόσο, επικρατήσεως της αντιπολιτεύσεως κατά τις επόμενες προεδρικές εκλογές θα ενισχύσει μια στροφή 180 μοιρών, δεδομένου και του ότι η αντιπολίτευση έχει εκφραστεί υπέρ της επαναφοράς του κοινοβουλευτικού συστήματος. Τέταρτη επιλογή θα μπορούσε να είναι η κρίση προώρων προεδρικών και βουλευτικών εκλογών, μολονότι οι επόμενες εκλογές προγραμματίζονται για τον Μάιο του 2028. Αυτή θα ήταν μια κίνηση υψηλού πολιτικού ρίσκου για την κυβέρνηση, θα διασκέρανε όμως την εμπέδωση των πολιτικών κερδών του CHP, την κοινή συναισθητική προεδρική υποψηφιότητα Ιμάμογλου και θα ήρε το συνταγματικό κώλυμα για μια εκ νέου υποψηφιότητα του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοικήσεως του Πανεπιστημίου Μπιόκιντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας στο Ελληνικό Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών και Εξωτερικών Πολιτικών (ΕΙΑΜΕΠ)

Η γραμμή που χωρίζει τις δύο Τουρκίες

Από τη μία βρίσκεται η βαθιά Τουρκία όπου κυριαρχεί ο τόνος του Ισλάμ. Από την άλλη, η δυτική και παράκτια Τουρκία, που ενδιαφέρεται για τα δημοκρατικά δικαιώματα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΛΥΓΟΥΠΟΥΛΟΥ

Η αυτοεξόριστη τουρκάλα δημοσιογράφος μιλά στα «NEA Σαββατοκύριακο» για το εκλογικό αποτέλεσμα και τις προθέσεις του τούρκου προέδρου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΙΩΑΝΝΑ ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗ

Ειζέ Τεμελκουράν «Ήταν ένα ωραίο σοκ,

«**Τ**ο σχεδιάζει να κάνει μετά την ήττα του ο Ερντογάν;» Η Ειζέ Τεμελκουράν, η αυτοεξόριστη τουρκάλα δημοσιογράφος και συγγραφέας, γελά στο ερώτημα των «NEON». «Είχε ενδιαφέρον να παρακολουθείς την ομιλία του τη βραδιά των εκλογών. Ήταν η πρώτη φορά, εδώ και μια δεκαετία, που ο τούρκος πρόεδρος χρησιμοποίησε λέξεις συμπενετικές. Δείχνει να έχει λάβει το «μηνυμα». Προβλέψεις είναι αδύνατο να γίνουν σήμερα», τονίζει η παρεμβατική Τουρκάλα, χαρακτηρίζοντας το εκλογικό αποτέλεσμα των εκλογών στην Τουρκία, την περασμένη Κυριακή, με μια φράση: «Ένα ωραίο σοκ». Ακόμη και για τους νικητές. Υπάρχουν «ορθολογικά αίτια» που εξηγούν τον θρίαμβο της μείζονος αντιπολιτεύσεως, διατείνεται η Τεμελκουράν. Πέρα από την οικονομική κρίση και το γεγονός ότι επρόκειτο για δημοτικές εκλογές, καίριο ρόλο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

	ΕΚΡΕΜ ΙΜΑΜΟΓΛΟΥ / CHP	ΜΟΥΡΑΤ ΚΟΥΡΟΥΜ / AKP
50.9%	40.1%	9%
4.046.033	3.187.982	717.624
ΥΠΟΧΙ	ΥΠΟΧΙ	ΥΠΟΧΙ

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

	CHP	31 Μαρτίου 2024
	CHP	31 Μαρτίου 2019
	AKP	31 Μαρτίου 2024
	AKP	31 Μαρτίου 2019
	Y. REFAH	31 Μαρτίου 2024
	Y. REFAH	31 Μαρτίου 2019
	DEM	31 Μαρτίου 2024
	DEM	31 Μαρτίου 2019
	MHP	31 Μαρτίου 2024
	MHP	31 Μαρτίου 2019

Η ήττα του Ταγίπ Ερντογάν και του Κόμματος Δικαιοσύνης και Αναπτύξεως (AKP) στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της περασμένης Κυριακής ήταν καθαρή. Είναι, μάλιστα, η πρώτη φορά στα 21 χρόνια διακυβέρνησης της Τουρκίας από τον Ερντογάν που το AKP χάνει την πρωτιά σε πανεθνικό επίπεδο από τους κεμαλιστές του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHP). Όπως σημειώνει η «La Repubblica», αρκεί μια σύγκριση του πολιτικού χάρτη που προέκυψε έπειτα από αυτή την αναμέτρηση με τον αντίστοιχο των προεδρικών και βουλευτικών εκλογών που διεξήχθησαν τον Μάιο του 2023 για να διαπιστώσει κανείς την υποχώρηση που σημείωσε το κυβερνών κόμμα. Και,

έπαιξε, προσθέτει, η «ιστορική» – όπως την αποκαλεί – «μεταμόρφωση του CHP». Ο επί σειρά ετών πρόεδρος του Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου «δεν ήταν πα το προσκίνο. Η νεότερη ηγεσία του, ο νέος πρόεδρος Ουζγκούρ Οζέλ, από κοινού με τον Εκρέμ Ιμάμογλου δημιούργησαν μια νέα δυναμική και ατμόσφαιρα. Ήταν σημαντικό που και οι δύο ενέταξαν στις ευχαριστήριες ομιλίες τους τους κούρδους δημοκράτες ψηφοφόρους για την υποστήριξή τους. Κάτι που απαιτεί κοράγιο στο τρέχον πολιτικό πλαίσιο. Είδατε τι συνέβη με τον επιτιμωκτά υποψήφιο του φιλοκοινοτικού κόμματος DEM στο Βαν. «Κλασικός» Ερντογάν! Εκεί που νομίζεις ότι όλα έχουν τακτοποιηθεί και είναι ειρηνικά, αξιοσημείωτοι του AKP προβαίνουν σε έκνομες πράξεις που πληγώνουν τη δημοκρατία. Το προσεχές διάστημα θα είναι κρίσιμο και επικίνδυνο».

1. ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ ΟΥΤΕ ΝΕΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΥΤΕ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

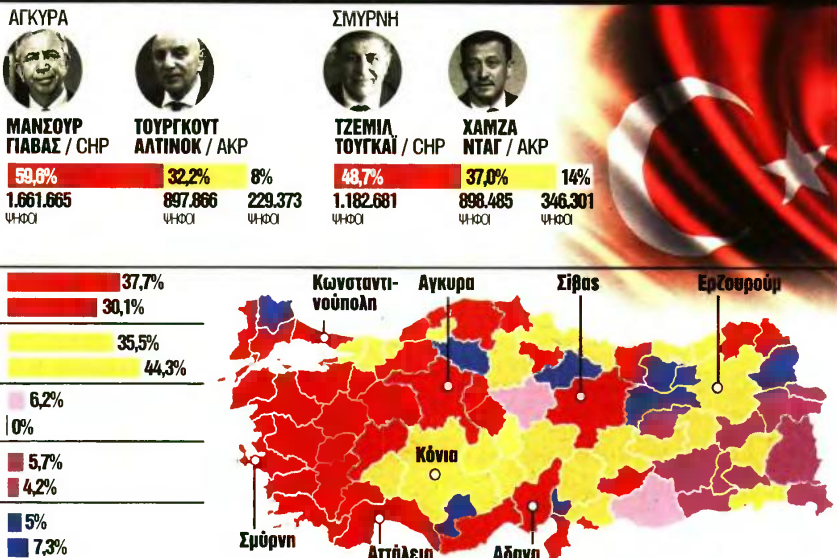
Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/04/2024

Σελίδα: 19

Ο ΜΕΤΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ταυτόχρονα, τα κέρδη για τον βασικό του αντίπαλο που, μέσα σε διάστημα μικρότερο του ενός έτους, κατάφερε να ελέγχει ολόκληρο το τρίμη της χώρας που βρίσκεται δυτικότερα της «γραμμής» που περνά νοτιά από την Αγκυρα και ενώνει τη Μεσόγειο με τη Μαύρη Θάλασσα – αποτυπώνοντας μια Τουρκία διχασμένη.

«Το πρώτο μάθημα από αυτές τις εκλογές είναι πως η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στις δύο Τουρκίες αναδεικνύεται πιο καθαρά και έντονα. Από τη μία η βαθιά Τουρκία, είναι αυτή στην οποία κυριαρχεί ο τόνος του Ισλάμ και, έτσι, ευθυγραμμίζεται κυρίως με τον Ερντογάν και το κόμμα του ΑΚΡ. Από την άλλη, η δυτική και παρκαία Τουρκία, πιο κοσμική και φιλελεύθερη, που κλίνει προς έναν πιο

ανοιχτό τρόπο ζωής και ενδιαφέρεται για τα δημοκρατικά δικαιώματα και τα δικαιώματα των γυναικών. Πρόκειται για μια παγιωμένη πραγματικότητα» τονίζει στο ρεπορτάζ του ο Λούσιο Καρασιδίου. Ο παραπάνω διχασμός δεν μπορεί να οδηγήσει αυτομάτως στο συμπέρασμα ότι η νέα πολιτική πραγματικότητα που τείνει να διαμορφωθεί θα εκφραστεί και σε ριζική αλλαγή της εξωτερικής πολιτικής που ακολουθεί η Αγκυρα. «Η γραμμή που χωρίζει τις δύο Τουρκίες δεν έχει ένα ξεκάθαρο γεωπολιτικό προφίλ. Κι αν έχει, είναι κάτι που μένει να αποδειχθεί» γράφει χαρακτηριστικά.

Το ερώτημα που τίθεται πρακτικά δεν αφορά μόνο τον Ιμάμογλου, ο οποίος δεν είναι – ή δεν δείχνει να είναι – λιγότερο ισλαμιστής από

τον Ερντογάν και συχνά επικαλείται αποσπάσματα από το Κοράνι στις δημόσιες εμφανίσεις του. Έχει να κάνει κυρίως με το CHP, το οποίο επανειλημμένως έχει αποδείξει ότι στα βασικά ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής διαφοροποιείται από το ΑΚΡ όχι στην ουσία, αλλά σε δευτερεύοντα ζητήματα και στον τόνο που χρησιμοποιούν τα κορυφαία στελέχη του. Είναι γνωστό, άλλωστε, ότι τόσο ο πρώην όσο και ο νυν ηγέτης των κεραλιστών δεν έχουν εκφράσει άλλη θέση ούτε για το Παλαιστινιακό ούτε για τις διαρκείς επεμβάσεις στη Συρία και το Ιράκ και την παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στο έδαφος των δύο χωρών, ούτε στο Κουρδικό – ούτε, βεβαίως, ανέναντι στην Κύπρο και την Ελλάδα.

ακόμη και για τους νικητές»

JOANNA P. DOBEK

Στις εκλογές της 31ης Μαρτίου, ο μεγάλος νικητής Εκρέμ Ιμάμογλου άλωσε το «ουκρό» της υποψηφιότητάς του για τις επόμενες προεδρικές, «τον πολιτικό προορισμό του», υποστηρίζει η συνολική μας. «Λέγεται "Αν κερδίσεις την Κωνσταντινούπολη, έχεις κερδίσει όλη την Τουρκία". Ο Ιμάμογλου το έχει επιτύχει τρεις φορές, από το 2019. Είναι ο μοναδικός πολιτικός και κορυφαίος εκπρόσωπος του πολιτικού κέντρου στη χώρα που καταφέρνει να συσπειρώσει γύρω από το πρόσωπό του, ενωμένους, ψηφοφόρους με διαφορετικές εθνικότητες, κοσμοθεωρίες και πολιτικό πιστεύω!».

Οι υποστηρικτές του ΑΚΡ, από την άλλη, «είναι ενθουσιασμένοι με την προσωπικότητα του Ερντογάν και δεν ενδιαφέρονται για το κόμμα του» εξηγεί η τουρκάλα συγγραφέας για τον καταποντισμό του κυβερνητικού κόμματος. «Οι ψηφοφόροι του ήταν

εύκολο να τιμωρήσουν το ΑΚΡ, χωρίς να πληγώσουν τον πρόεδρό τους» συνεχίζει, επισημαίνοντας την «καλύτερη» έκπληξη που επεφύλαξε η εκλογική αναμέτρηση: ανέδειξε 35 γυναίκες δημάρχους, εκ των οποίων ξεχωρίζει την υποψήφια στο Μπάτμαν, περιοχή που ελέγχεται από την τουρκική Χεζμπολάχ, η οποία μάλιστα «τη κλειούσε προεκλογικά για το χρέμα στο τσαντάρ που θα φορά αν αναλάβει εξουσία. Είναι πραγματικά απίστευτο αυτό που συνέβη!».

Εξίσου «αδιανόητη έκπληξη» επεφύλαξε το «προτύγιο» του ΑΚΡ Ουσκουντάρ. «Εξέλεγε δήμαρχο γυναικα που είχε απολυθεί από την εργασία της λόγω των πολιτικών "πιστεύω" της από το καθεστώς Ερντογάν. Πόση ποιητική... δικαιούσαν, σε μια χώρα που οι γυναίκες που εκλέχθηκαν χόρεψαν δημοσίως για να το γιορτάσουν, επαναστατώντας στον ισλαμιστήντηρτισμό!».

ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ
ΤΗΣ ΙΝΩΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ

Τέλος εποχής;

Οι όψιμοι «τουρκολόγοι» ίσως πρέπει να το ξανασκεφθούν, το πολιτικό τέλος του Ερντογάν δεν έχει έρθει ακόμη. Ναι, ήταν πολιτικός σεισμός αυτό που συνέβη την περασμένη Κυριακή αλλά είναι ένα μόνο στάδιο από τα πολλά που πρέπει να διανυθούν για να αποδομηθεί ένα καθεστώς που έχει βάθος εικοσαετίας και οικοδομήθηκε με στόχο την εδραίωσή του. Προφανώς η λαϊκή βούληση θα μπορούσε να το ανατρέπει αν μεταμορφωνόταν σε τσουνάμι. Αλλά τότε; Εκλογές η Τουρκία δεν θα έχει πριν από το 2028.

Ο σκεπτικισμός μου οφείλεται στην πικρή ανάνηψη των γεγονότων του Γκεζίτ το 2013, όταν διαδηλώσεις μαζικές ξέσπασαν όχι μόνο στην Κωνσταντινούπολη αλλά και σε άλλα αστικά κέντρα. Και τότε η «άλλη Τουρκία» εξεγέρθηκε εις μάτην. Και πιο πρόσφατα, στις περσινές προεδρικές εκλογές, όλες οι αντηρυτοκρατικές δυνάμεις συσπειρώθηκαν, για να αποτύχουν πάλι. Θα χρειαστεί επομένως πολύ μεγάλη προσπάθεια και ενδία για να χτιστεί μια πλειοψηφία που να απειλήσει το ΑΚΡ. Ο αέρας της νίκης των δημοτικών εκλογών σίγουρα μπορεί να συμβάλει σε αυτό.

Στο άλλο στερεοτυπικό ερώτημα «τι σημαίνει η φίτα του Ερντογάν για την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας» η απάντηση θα μπορούσε να είναι απλώς «τίποτε», αλλά ως επιχειρήσουμε μια πιο αναλυτική προσέγγιση. Στην εικοσαετία που βρέθηκε στην εξουσία, η διακυβέρνηση Ερντογάν με πολύ καλό σχεδιασμό έκανε μια τομή στις εξωτερικές σχέσεις της Τουρκίας. Τη μετέβλεσε από μια δύναμη προσλωμένη στο status quo της Λωζάννης σε δύναμη αναθεωρητική. Αυτό οφείλεται σε τρεις κυρίως λόγους:

Στη διάθεση των ισλαμιστών να διαρρήξουν την κεραλική συνέχεια που εκπορευόταν από το δόγμα Ατατούρκ, «ερίην στην πατρίδα, ερίην στον κόσμο», στην αλλαγή των διεθνών συνθηκών με την ανατροπή του διπολισμού και στον αντιδυτικισμό τόσο του ίδιου του Ερντογάν όσο και των βασικών συνεργατών του. Δεν πιστεύουν και δεν εμπιστεύονται τους δυτικούς θεσμούς και ως εκ τούτου εφαρμόζουν μια εξωτερική πολιτική πολυδιάστατη, με επιδίωξη προνομιακής περιφερειακής θέσης, έντονη καλλιέργεια των θρησκευτικών δεσμών και των ισλαμικών δικτύων, ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας.

Ο «αίανας της Τουρκίας» δεν είναι απλώς ένα σύνθημα που καλλιεργείται σαν «όπιο του λαού». Είναι ιδεολογία που εκπορεύθηκε από το ΑΚΡ αλλά διαπερνά όλο το πολιτικό φάσμα. Λε μην έχουμε λοιπόν ψευδαισθήσεις, η αναθεωρητική προσέγγιση της «μεγάλης Τουρκίας» δεν θα εγκαταλειφθεί ακόμα και αν υπάρξει εναλλαγή στην εξουσία. Το μετακεραλικό μπλοκ – σχηματικά ως το ονομάσουμε έτσι – δεν μπορεί να επιστρέψει στην προ Ερντογάν κατάσταση απεμπλοκώντας ένα αφήγημα που διεγείρει και συσπειρώνει τις μάζες.

Επιπλέον, αυτό το μπλοκ δεν μπορεί να αγγίξει την κοινωνική πλειοψηφία που απελευθερώθηκε χάρη στον Ερντογάν ως προς την ισλαμική της ταυτότητα. Το ποτάμι με άλλα λόγια δεν γυρίζει πίσω. Όλες οι πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις αναδεικνύουν μια διχοτόμηση, σχεδόν 50-50, της τουρκικής κοινωνίας. Η επιτυχία του μετώπου της αντιπολίτευσης θα κριθεί από το εάν θα μπορέσει να γεφυρώσει αυτό το χάσμα, να εκφράσει την πολυπρόσωπη μοντέρνα Τουρκία που υπάρχει και εκπλήσσει με την πρωτοποριακή της έκφραση χωρίς να αποξενώσει τις συντηρητικές, θρησκευόμενες μάζες που ενδιαφέρονται περισσότερο για τη θρησκεία παρά για τη δημοκρατία. Και είναι έτοιμες να πολεμήσουν για την πίστη τους συνδυάζοντας θρησκευτικό και εθνικιστικό φανατισμό, ένα μείγμα πολύ επικίνδυνο.

Η Ινώ Αφεντούλη είναι εκτελεστική διευθύντρια του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων